

HYLLETOFTA KYRKA

Hylletofta kyrka uppfördes under andra halvan av 1100-talet och tillhör de så kallade Njudungskyrkorna. Långhusets östra del, koret och den halvrun- da absiden härrör från denna äldsta tid. Sakristian uppfördes sannolikt under 1500-talet och för ovanlighetens skull placerades den på kyrkans södra sida, inte den norra. Detta antas bero på att korets södra vägg behövde stöd, vilket den nya sakristian kunde ge.

Samtida med kyrkan är dopfunten som tillskrivits Njudungsmästaren. Den är en typisk fabeldjursfunt med en mängd välhuggna djur såsom ett bevingat lejon, en drake och en örn. Den dåvarande ingången i söder hade tidigare en praktportal, vilket kan anas i bevarade kolonnskaft och en sandstensrelief som bör ha suttit i anslutning till portalen. De sitter nu inmurade i långhusets södra innervägg. På reliefen syns ärkeängeln Mikael slåss mot draken. På utsidan har ingången markerats i putsen med synliga sandstenar.

Vid restaureringen 1956 framkom en runristad ekstock under altaret med ordet futharken fyra gånger. Stocken har daterats till 1200–1400-tal. I långhuset hänger ett triumfkrucifix från 1200- eller 1300-talet.

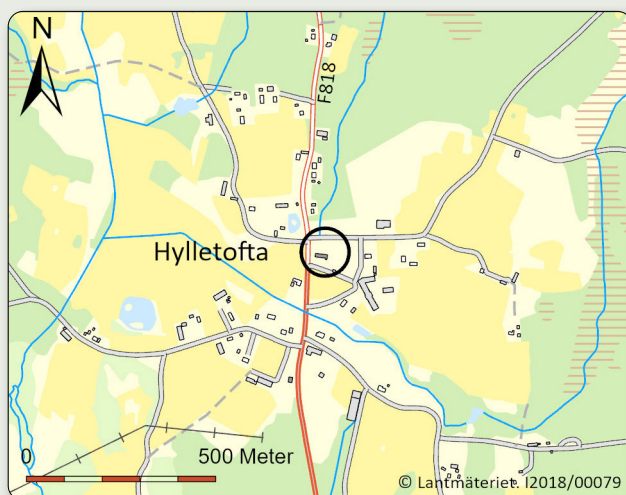
Under 1600-talet dekorerades koret med bland annat apostlarna och vid ingången till kyrkogården bygges en portal eller så kallad stiglucka med en form som är ovanlig i länet. Under samma århundrade tillkom även ett exteriört dekormåleri i rödbrunt under takfoten, men detta är inte synligt i dag.

I slutet på 1700-talet förlängdes långhuset och kyrkan fick ett torn med ingång i väster. När sydingången härigenom övergavs och murades igen revs också ett tillbyggt vapenhus, troligen från 1500-talet. En ny predikstol sattes upp 1794.

Nära kyrkan finns tre gravfält som visar på kontinuitet på platsen från vikingatid fram till den storman som lät bekosta kyrkobygget under 1100-talet.

Den inmurade reliefen med S:t Mikael som slåss mot draken sitter idag inne i kyrkan. Stenen har ingått i omfattningen till kyrkans äldre ingång i söder. Foto Jönköpings läns museum.

Här syns Hylletofta kyrka med sakristian som placerats på "fel" sida. Troligen eftersom sakristian behövde stötta upp den södra väggen på koret när den byggdes. Foto Jönköpings läns museum.

SMULTRONSTÄLLE 97

HITTA HIT

Mellan Vetlanda och Sävsjö på väg 127 finns skyltar norrut mot Hylletofta. Fortsätt väg F818 fram till Hylletofta. Parkering finns vid kyrkan.

Koordinater: N 6362559, E 470344 (SWEREF 99 TM) // N 57° 24' 17,40", E 14° 30' 23,20" (WGS84)

JÖNKÖPINGS LÄNS MUSEUM

036-30 18 00 • www.jonkopingslansmuseum.se

SMULTRONSTÄLLEN

Ute i landskapet finns massor att upptäcka! Länsmuseet presenterar här smakprov på sevärdheter i Jönköpings län med utgångspunkt i kulturmiljöer och kulturarv.

Här finns välkända kulturminnesmärken såsom Habo kyrka och domarringarna i Smålandsstenar, men också mer okända pärlor såsom flottningsslämnarna i Valån och Stengårdshults kyrka. I länet finner vi många spår efter forna tiders människor och verksamheter, allt ifrån slott- och herresäten till övergivna vägbanor och odlingsrösen i skogsmark.

Vår tanke med Smultronställen är att det ska locka till utflykter i kulturlandskapet – där finns vår historia, som tar sig olika uttryck i den fysiska miljön. Det är ett arv värt att uppleva och värna. Under rubriken Smultronställen kommer vi allteftersom fylla på med ännu fler sevärdheter, både för länsbor och långväga besökare. Ju fler som upptäcker dessa pärlor, desto större möjlighet att de bevaras för framtiden.

FAKTA

I Jönköpings län finns över 40 000 registrerade fornlämningar, 93 kulturmiljöer av riksintresse, närmare 130 byggnadsminnen, ungefär 150 kyrkor, 100-talet hembygdsgrändar med samlad äldre bebyggelse, ett stort antal industrihistoriska miljöer samt två kulturreservat. Därtill finns också ett stort antal kulturmiljöer med bevarandevärd bebyggelse. En del av dessa kan man få information om via länsstyrelsens och kommunernas hemsidor. Man kan även hitta beskrivningar via de olika hembygdsföreningarnas respektive sidor.

BRA ATT VETA

Tillgängligheten till de olika smultronställen varieras. En del är välskyttade, enkelt tillgängliga och uppfyller krav på parkeringsplatser etc. Andra kräver mer av besökaren, kanske behöver man gå en längre sträcka för att nå sitt mål, ibland är det snårig skog och väl framme möts man kanske av en trasig skylt (om det ens funnits någon). Platserna bär dock alltid på en spännande och intressant historia.

Notera också att många av de kulturhistoriska byggnaderna är privatägda och endast tillgängliga för exteriör beskådan. Respektera privat tomtmark. Många kyrkor är öppna sommartid. Under andra tider på året brukar man kunna kontakta kyrkvaktmästaren som öppnar upp.

